1 E 5

85 3

Dorpskrant

WOLTERSUM

Dorpskrant Woltersum 1e jaargang no: 5
Uitgave: Vereniging Dorpsbelangen Woltersum
Redaktieleden: Pop Blink, Henk van Dijk, Henk Heersema, Hetty Homan,
Anneke van Heuveln, Marijke Konter, Jan Roelfsema,
Janna Sieburgh, Jopie Slagter, Siebrand Tammeling, Theo Verhoeven.
Kopie adressen: Jopie Slagter, Kerkpad 3 tel: 05902 - 3583
Siebrand Tammeling Kollerijweg 44 tel: 05902 - 3489

VOORWOORD

Beste lezers(essen),

Voor U ligt de laatste dorpskrant va dit seizoen.
Ook in deze krant vind U weer verslagen van vergaderingen, gebeurtenissen etc.

Tevens wil de redaktie ook toch enige aandacht schenken aan hoe het in Woltersum was gedurende de oorlogsjaren.
Dit in de vorm van o.a. een verhaal van één van onze redaktieleden die heeft opgeschreven hoe voor haar die vreselijke vijf jaren zijn verlopen.
Ook gaan we even terug in de tijd met Klaas Blaauw over de bevrijding nu veertig jaar geleden.

Wat betreft de redaktie, die is eigenlijk al een beetje bezig met Dorpskrant no: 1 jaargang no: 2.
Deze zal verschijnen in de tweede helft van september.

Maar allereerst hebben we hopelijk nog een paar mooie zomermaanden voor de boeg.
In die maanden is er vaak van alles te beleven en velen gaan weer met vakantie.
Hiervan zijn natuurlijk leuke dingen te vertellen.
Ik zou zeggen, schrijf alles op en breng het naar de redaktie.

Help ons weer mee, zoals U ook het eerste jaar voortreffelijk hebt gedaan.

En verder..... Verder wensen wij iedereen een hele fijne zomer toe.

Siebrand Tammeling

De eerste dorpskrant van het nieuwe seizoen verschijnt tweede helft september.
Kopie inleveren vóór acht september.

DIEREN IN ONZE OMGEVING

DE SNOEK.

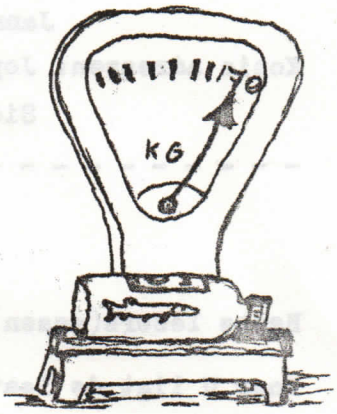

De grootste snoeken zwemmen in de borrelglaasjes van sportvissers. Zo af en toe hoor je wel eens dat er een snoek gevangen word van tien pond of meer. Er komen zelfs snoeken voor van vijfendertig tot zeventig kilo, maar deze zwemmen, hoewel zeldzaam, in de Oosteuropese rivieren. Zeventig kilo..... dat is nogal een gewicht, dat moeten snoeken zijn die niet in een borrel- maar in een hele fles jajem spartelen,
Die enorme 'knapem' zijn altijd wijfjes, want die kunnen de grootste lengte en het hoogste gewicht bereiken.
Een mannetje snoek haalt zelden een lengte van één meter en weegt dan tot ongeveer acht kilo. Een vrouwtjessnoek kan tot anderhalve meter uitgroeien en weegt dan ± vijfendertig kilo. Ook wat leeftijd betreft is het vrouwtje het mannetje de baas. Een mannetje wordt hooguit veertien jaar en een vrouwtje kan wel dertig jaar worden.
In onze omgeving is de snoek dé roofvis van de binnenwateren. Vaak ligt hij in de schaduw van het riet of bij een boomwortel roerloos te loeren op prooi. Graag hangt hij daarbij zo dicht mogelijk bij het wateroppervlak. De donkere vlekken en banden op zijn lijf camoufleren hem uitstekend.
Het is net een beweging-loos stuk hout, een drijvende paal. Met zijn scherpe, naar binnen gerichte tanden pakt hij menig visje bij de kop en verslindt het.
In zijn vraatzucht overtreft de snoek alle zoetwatervissen. Hij wordt wel eens de "haai van de binnenwateren" genoemd. Want behalve vissen pakt hij ook de jongen van allerlei watervogels, en als hij groot genoeg is ook wel de watervogels zelf. Verder muizen, ratten en kikkers.
Bovendien is hij een echte kannibaal: de snoek vreet zijn eigen soortgenoten op. In de natuur wordt hier een belangrijk doel mee gediend. Snoeken in water met een evenwichtig vissenbestand zullen zich zelden aan soortgenoten vergrijpen.
Elke snoek beschikt er over een jachtgebied, waarin hij zonder konkurentie kan jagen. Alleen wanneer er in de

paaitijd meerdere snoeken in het jachtgebied schuimen kan het een keer gebeuren dat een van de grotere wijfjes zich in een klein mannetje "vergist".
Echt erg wordt het wanneer snoeken door mensen worden gekweekt in grote aantallen in vijvers worden uitgezet. Ook al is het voedselaanbod voldoende, toch groeien de jonge snoeken niet in gelijke mate op. De 'grotere' zien de achterblijvertjes als een gemakkelijke buit of wanneer het voedselaanbod gering is als konkurenten.
Gevolg in beide gevallen: snoek vreet snoek.
De mannetjes zijn geslachtsrijp na één tot drie en de wijfjes na drie tot vijf jaar. De paaitijd van de snoek begint eind maart en duurt tot in mei. Het aantal eieren van de wijfjes verschilt nogal. Het kunnen er honderdduizend zijn maar ook een miljoen. Na een jaar zijn die eitjes snoeken van twintig à dertig centimeter geworden.

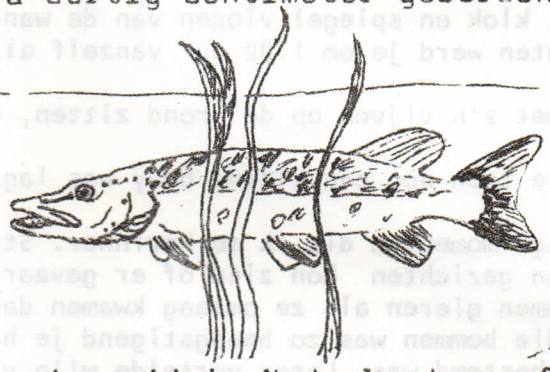

Toen de beroepsbinnenvisserij in Nederland nog floreerde zagen de vissers graag snoek in hun viswater.
Zij beschouwden hem als politie-agent en geneeskundige dienst. Hij hield het kleine witvis goed kort.
In water waar snoek zat,zwommen grote voorn en brasem. Alles wat ziek en tobberig rondzwom werd door de snoek opgeruimd. Snoeken die 'goed aan de maat' waren moesten worden weggevist. De kleintjes liet de visser zitten.
Die tijd is onherroepelijk voorbij. En daarmee ook de gouden dagen van de snoek. Zijn er dan geen snoeken meer in onze streken? Jazeker wel, maar men kan ze niet meer zo goed zien als toen.
Het water is wat donkerder geworden.....

1940 - 1945

Het waren 5 lange jaren van wat ik mij het meest herinner als een lange tijd van grote angst. Hoewel je achteraf toch niets ergs hebt meegemaakt kon je dat als meisje van 12 tot 16 jaar toen niet overzien.
Het begon met het in de lucht laten vliegen van de bruggen in de omgeving wat je het gevoel gaf dat de wereld verging.
Later toen de soldaten voor ons huis langs reden en ik mijn vader vroeg waarom ze zo raar spraken zei die als troost (wat ik pas later heb beseft) dat het Friezen waren.
Mijn moeder pakte wat papieren in een tas en daar gingen wij met z'n allen naar mijn grootmoeder aan de Kollerijweg omdat ze waarschijnlijk dachten dat het daar veiliger was, omdat de Duitsers daar niet langs kwamen.
Later misschien enkele jaren later begonnen de vliegtuigen met hun bommenlading over te vliegen naar Duitsland om daar te bombarderen.
Eerst zag je dan de zoeklichten van Delfzijl en enige tijd later die van Groningen.
Als ze door jagers werden beschoten lieten ze hun bommen vallen, waarvan enkele in de omgeving van Woltersum. Eén van deze bommen kwam bij onze buren J. Slager voor het huis terecht waardoor wij door de luchtdruk van ons bed werden gelicht.
De schilderijen, klok en spiegel vlogen van de wand en overal was vuur.
De volgende nachten werd je om 1.00 uur vanzelf al wakker voordat de vliegtuigen kwamen.
Wij gingen dan met z'n vijven op de grond zitten, omdat vader dacht dat dat veiliger was.
Mijn broertje die toen nog een kleine baby was lag op een kussen tussen ons in.
Dat waren angstige momenten die ik me herinner. Steeds keek ik mijn ouders aan of ik aan hun gezichten kon zien of er gevaar dreigde.
Je hoorde de bommen gieren als ze omlaag kwamen daarna kwam de knal.
Dat gieren van die bommen was zo beangstigend je had het gevoel dat iedere bom voor jezelf bestemd was. Later vertelde mijn vader mij dat als je het gieren hoorde het niet gevaarlijk meer was omdat de bommen sneller vielen dan je het geluid hoorde. Het was als troost bedoeld maar het had bij mij het tegeneffect omdat ik nu ook alle stille momenten de bommen verwachtte.
Op een nacht kwam er een overvalwagen bij ons thuis om mijn vader op te halen. (In de wagen zaten al enkele Woltersummers.)
Duitsers kwamen plotseling met geweren op ons gericht de keuken binnen en bevolen mijn vader zich aan te kleden en mee te gaan. Een soldaat ging achter mijn vader de slaapkamer binnen met het geweer in de aanslag de andere ging achter mijn moeder naar de kelder omdat ze probeerde om nog wat eten voor pa mee te geven. Een soldaat hield zijn geweer op mij gericht alsof ik een grote misdadiger was terwijl ik toch nog maar een meisje van ± 14 jaar was.
Nog herinner ik mij de knipoog die hij me gaf waardoor ik mij vreselijk beledigd voelde en mij het idee gaf alsof ik mijn vader zou verraden.
Daar mijn vader goed van de tongriem was gesneden wist hij zich die nacht vrij te praten omdat mijn grootvader op sterven lag. Hij had TBC en daar waren de Duitsers erg bang voor. Pa moest echter beloven zich de volgende morgen op het Scholtenshuis te melden.
Toen wij de volgende morgen opstonden was mijn vader verdwenen. Hij was ondergedoken bij een ver familielid in Bedum wat 6 weken duurde.
Niemand bij ons thuis wist echter waar hij was. Mijn moeder bleef met 3 kinderen alleen achter.

Toen hij later terug kwam sprong ik van vreugde in één keer van de zolder af boven op hem.
Wat had ik hem gemist, want hij was het toch waarbij ik al die bange jaren troost en steun zocht.

Toen het gedeelte tussen het Damsterdiep en het Eemskanaal onder water werd gezet kregen wij 's avonds te horen dat wij de volgende dag naar Eppenhuizen moesten verhuizen waar wij bij een oude vrouw inwoning kregen.
Alles werd op een boerenwagen geladen en wij op onze fietsen met van die harde banden er achter aan. Toen wij daar waren hadden wij steeds heimwee naar Woltersum.
Van Eppenhuizen konden wij toen weer terug naar Ten Boer waar wij kwamen te wonen tegenover de boerderij waarin nu het Gemeentehuis is.
Waarschijnlijk omdat het midden in een dorp was en misschien dat de tijden rustiger werden en ik ouder,werd ik hier wat rustiger.
Toch herinner ik mij nog heel goed dat ik in één van de laatste maanden van de oorlog zoals gewoonlijk melk moest halen bij de familie Postma aan het Stedumermaar.
Van mijn ouders moest ik altijd voor de veiligheid over de oude Stadsweg maar deze keer ging ik tegen hun advies in toch over de Rijksweg.
Als er iemand ooit is gestraft omdat hij niet naar zijn ouders luisterde was ik het deze keer.
Het was een stralende lentedag en doordat ik de lente altijd de mooiste tijd van het jaar vond en nog steeds vind trouwens, fietste ik eigenlijk rustig richting Dijkshorn. Vlakbij Dijkshorn brak eigenlijk de hel los.
Een Duitse oorlogswagen passeerde mij en door het geluid van de wagen heb ik waarschijnlijk het geluid van een vliegtuig dat er aan kwam niet gehoord want ze waren me juist gepasseerd toen datzelfde vliegtuig als een razende de auto waar ik ongeveer 3 à 4 meter vanaf was begon te beschieten.
In paniek schoot ik in een van de tankgaten die overal langs de weg waren gegraven.
Juist na mij schoot er ook een man in die dus eigenlijk helemaal boven op mij kwam te zitten, wat mij toch weer een beetje veiligheid gaf.
De kogels vlogen rondom ons. Je hoorde ze in het water van de sloot en in de grond rondom ons. Modder en gras vlogen bij ons in de kuil zodat je het gevoel kreeg levend te worden begraven. Toen het weer stil werd kropen wij uit onze schuilplaats en we omhelsden elkaar in tranen om onze redding ofschoon we elkaar toch helemaal niet kenden. Voordat we echter konden zien wat er gebeurd was om ons heen kwam hetzelfde vliegtuig terug om nogmaals te schieten. Wij weer samen in het zelfde gat wachten tot het afgelopen zou zijn.
Ik mocht van die man weer onderin omdat ik er het eerste was geweest. Nog voel ik de sterke armen van die voor mij vreemde man als troost om mij heen.
Dit alles voltrok zich natuurlijk in enkele minuten maar voor mij leken het lange uren.
Toen alles rustig was gingen wij uiteindelijk kijken wat er buiten de kuil was gebeurd.
De auto van de Duitsers stond in lichter laaie en we zagen enkele soldaten hun brandende en dode kameraden uit de wagen trekken.
Alles leek een vlammenzee.
Wij vluchten op onze fietsen richting Ten Boer en zijn toen het bejaardenhuis Fivelhorn binnen gegaan. Hier werden wij heel hartelijk ontvangen en kregen we tijd om op verhaal te komen en koffie.
Zoiets verwerk je als tiener echter niet zo snel zodat ik de eerste tijd helemaal niet meer naar buiten durfde. Eindelijk werd het April.
Van de mensen die stiekem naar de radio luisterden had je al wel gehoord dat de bevrijding niet lang meer zou duren. Hoe erg of je daar ook naar verlangde toch had je grote angst wat daaraan vooraf zou gaan.
De ergste verhalen hoorde je immers over het zuiden en midden van ons land.

Langzamerhand kon je echter het kanongebulder dichterbij horen komen.
Op een zonnige middag werd de stad Groningen vreselijk beschoten overal zag je de stad branden.
Mijn grootouders woonden in de Popkenstraat dit is een straatje die dicht achter het Scholtenshuis en het concertgebouw lag.
Mijn ouders stonden met hun armen geleund (achter de tegenover ons staande boerderij) op een hek te kijken en ik sloot met daar ook bij aan om veiligheid te zoeken. Nog zie ik de bezorgdheid op hun gezichten omdat juist aan deze kant van de Martini alles in lichter laaie stond, veel hoop om haar ouders terug te zien had mijn moeder dus niet meer.
Dit viel gelukkig mee omdat zij toen hun hele straat al brandde toch nog wisten te vluchten.

Of het dezelfde of de volgende nacht was dat de bevrijders naar Ten Boer kwamen weet ik niet meer, daarvoor was de spanning te groot.
's Avonds gingen wij toch eerst naar bed ook al rommelde en trilde alles om je heen.
Ik trok mijn dekens over me heen om het geluid maar niet te horen. Mijn hart bonkte me in de keel. Wat had ik graag willen vluchten alleen wist je niet waarheen nergens was je immers veilig.
Enkele uren later kwam mijn moeder ons roepen dat wij met z'n allen naar de Kloosterkerk moesten omdat het daar het veiligst was vanwege de dikke muren.
Mijn opoe die geestelijk was afgetakeld en bij ons inwoonde moest ik verzorgen. Hoe wij onze kleren hebben aangekregen weet ik niet meer.
Eindelijk ging de familie ons vertrouwde huis uit. Samen met opoe moest ik met de po onder de arm vooraan. Daarna volgde mijn moeder met zusje en mijn vader die mijn broertje droeg op zijn arm.
Schuifelend langs de muren gedrukt vanwege de kogels die toen al over Ten Boer vlogen kwamen wij bij de kerk aan. Die zat helemaal vol met mensen met dekens over zich heen getrokken uit angst. Je hoorde de hele nacht het kanongebulder. Wij bleven met z'n allen dicht opelkaar in een hoekje van de kerk zitten.
Op één plek lagen veel zieke en oude mensen onder dekens en in een andere hoek zat nog wat jeugd die soms wat liedjes zongen om hun angst te verbergen.
Hoe lang of we in de kerk zijn geweest weet ik niet meer maar het was al licht toen in een keer een soldaat zijn hoofd om de deur stak.
Zijn gezicht was helemaal zwart en op zijn helm had hij allemaal takken gestoken. Het was heel angstig om te zien totdat we in de gaten kregen dat het een Canadees was.
Uit volle borst klonk toen in één keer uit alle kelen het Wilhelmus maar de soldaat maakte direkt duidelijk dat het daarvoor nog te vroeg was.
De Duitsers waren nog in Ten Boer en er werd dus nog gevochten.
Toen na een poosje alles rustig leek moest ik heel nodig naar de WC. Als meisje van 16 vind je het toch veel te erg om op de meegebrachte po te gaan waar alle mensen bij zijn.
Samen met een ander meisje besloten wij om over het kerkhof te rennen en naar een van de huizen daarachter te gaan om te vragen of we daar naar de WC mochten. Halfweg het kerkhof werd er opeens op ons geschoten en een man die in de deuropening van de kerk stond riep dat wij moesten gaan liggen.
Angstig kropen wij achter een grafzerk weg om nog enige bescherming te hebben.
Later bleek dat meester Meyer die ook buiten was geweest wel is doodgeschoten.
Wij zijn toen kruipend terug gegaan naar de kerk. Tot alles veilig was hebben wij toen maar gewacht tot we met zijn allen naar buiten konden. Bij de brug brandde toen alles in Ten Boer. 's Middags gingen we naar de Rijksweg waar de Canadezen met hun tanks langs gingen en snoep en sigaretten naar het publiek gooiden.

Toen ik daar een poosje had staan kijken zei een jongen tegen mij moet je eens wat moois gaan zien bij Start in de etalage. Daar zag ik toen een gesneuvelde Duitse soldaat liggen.
Hoe groot de angst ook was geweest dit vond ik toch verschrikkelijk en ik werd vreselijk beroerd en moest overgeven.
Rennend ben terug naar huis gegaan.
Hier werd het zinloze van een oorlog met toch wel heel duidelijk.
Hoe ellendig ik me ook voelde je nieuwsgierigheid won het toch weer. Met grote groepen mensen gingen we naar het gemeentehuis waar de NSB'ers werden heen gebracht. Sommigen kende je en daarvoor had je altijd angst gehad als je ze met de geweer op de rug tegenkwam. Nu ik ze echter zo zag lopen met hun handen in de nek en enkelen die het Wilhelmus voor het gemeentehuis moesten zingen lag je met je gevoelens erg overhoop omdat je haat voelde voor wat ze gedaan hadden en aan de andere kant medelijden voelde om wat ze nu ondergingen en je wist dat voor hun de bevrijding nog lang niet in zicht was.
Als kind kom je niet uit al die opgekropte gevoelens. Toen ik thuis kwam ben ik in bed gekropen en ben 4 dagen doodziek van alle doorstane emoties in bed gebleven. Koorts en overgeven was voor mij het afreageren, anderen gingen 's avonds naar het vuurwerk en feesten.
Voor mij was het echter eerst allemaal achter de rug toen wij weer in ons eigen huis tegenover het zwembad woonden en alles zijn gewone gang weer ging.

Hettie Homan.

Oh, Ten Boer.....

Oh, Ten Boer, wat bent gij goed
U weet precies hoe alles moet.
In 't hoofddorp véél bloemen en struiken
waar de gehele gemeente aan mag komen ruiken.
Ook voor de bij-dorpen een gul gebaar
een handvol "turteletoöntjes" en klaar.
Oh, Ten Boer wat bent gij goed
U weet precies hoe alles moet.

Niemand is meer geneigd zijn rechten te misbruiken
dan hij die ze nauwelijks verkregen heeft.

voor aardappelen, groente,

fruit, exotische vruchten

gaat u naar de echte groenteman GROENTEHAL VEGTER

ten boer tel:2592

st. annen tel: 1368

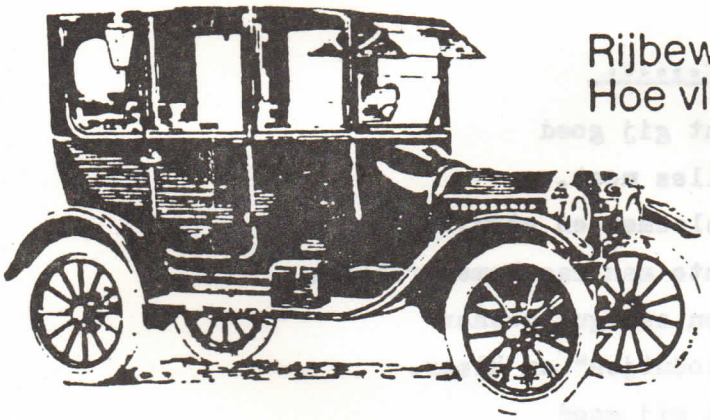

Rijbewijs halen
Hoe vlugger, hoe liever

Auto en Motor Rijschool
Noord Groningen b.v.
Wigboldstraat 20
9791 CR Ten Boer
Tel. 05902-1905

Vriesema	Ten Boer	05902-1905
Noorman	Winsum	05951-1750
Huizinga	Bedum	05900-14298
Zuur	Loppersum	05967-2418

THEORIE AVONDEN:

Dinsdagavond Ten Boer

Restauratieplan kerk en toren van Woltersum.

De kerk en de toren van Woltersum moeten nodig een opknapbeurt hebben. Subsidies voor dit werk zijn aangevraagd.

In het kader van de terugploegregeling kan een aantal projekten worden uitgevoerd. Voorwaarden zijn dat tenminste 70% van de werkzaamheden dient te worden uitgevoerd door mensen die langer dan één jaar werkloos zijn. Deze mensen dienen minimaal 130 dagen aanéén gesloten werkzaam te zijn.
De werkzaamheden moeten op 1 januari 1986 gereed zijn.

De totale kosten bedragen ± honderd en zeventig duizend gulden, waarvan Woltersum een eigen bijdrage van zeventien duizend gulden bijéén moet zien te krijgen. Dit bedrag is 10% van de totale kosten.
Iedereen groot en klein, jong of oud die een bijdrage aan deze restauratie van kerk en toren wil, het nummor is: 3063-57-739 Raboobank t.n.v. Kerkvoogdij restauratie Kerk Woltersum.

Het startsein voor de restauratie is gegeven door de Commissaris der Koninging de heer H. Vonhoff op maandag 6 mei 1985 om 17.00 uur bij de Ned. Herv. kerk te Woltersum.

Vergeet niet, Woltersum heeft twee "visite kaartjes" de molen "Fram" en de Kerk met haar mooie toren, die dagelijks om 8 uur, 12 uur en 18.00 uur haar klanken aan U laat horen.

De Kerkvoogdij.

BLOEMETJE

Een bloemetje heel alleen
zonder vriendjes om haar heen,
bloeit ginder in de wei.
Waar precies,
is een geheim van mij.
Bloemetje met je tere blauwe kelkje
als iemand je plukt, verwelk je.

KONINGINNEMARKT, 30 APRIL 1985.

's Maandags begonnen de voorbereidingen.
Er werden wasrekken bij verschillende mensen gehaald, voor de standjes. Landbouwplastic genoeg, gelukkig, want stel dat het regent!!
De wind was hard toen de wasrekken al begonnen te lijken op echte kraampjes. En het was koud...
Dinsdagmorgen: we werden wakker met een stralende zon.
De dag kon niet meer kapot; we hadden het weer mee.

We begonnen met de taartwedstrijd.
Er waren maar liefst 7 taarten ingeleverd. Het zag er heerlijk uit. Helaas kan maar één winnaar zijn en dat werd Jannie Strijk met een kokos/creme taart. De uitslag van de taartwedstrijd werd om twee uur bekend gemaakt.
De markt ging toen officieel open. Het was direkt erg druk; "je kon op de koppen wel lopen".

Er was een terras, waar het goed vertoeven was.
In de zon, een kopje koffie met gebak (wedstrijdgebak dus, waar iedere deelnemer vreselijk zijn best opgedaan had, dát moest wel lekker zijn), of een frisdrank.
Bij het terras stond het rad van avontuur waar leuke prijzen waren zodat iedereen wel een gokje wilde wagen.
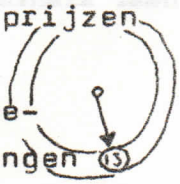
De schoolkinderen hadden een eigen kraampje van zelfgemaakte spulletjes. Ook waren er kinderen die eigen dingen wilden verkopen.

Verder was er een schiettent, grabbelton, 'kleine rad' waar kinderen altijd prijs hadden, oliebollen, gehaktballen en soep.
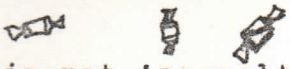
Een kraampje met 'rommeltje Strijk' waar je zelfgemaakte kleding en kaartjes en andere 'hebbedingetjes' kom kopen, en een kraampje met zelfgemaakte oorbellen, een kraampje met zelfgemaakte kaarsen waar ook nog demonstratie van werd gegeven.

Je kon plantjes kopen voor zowel in huis als voor in de tuin.
En voor de goklustigen nog het stedenspel en het 21-spel.
Laura liet ons de technieken van het kantklossen zien.
Om drie uur konden de kinderen vanaf drie jaar aan diverse spelletjes meedoen zoals: balonnen stuktrappen, op blikken lopen, skippybal, vlaggetjes in een vaas doen en een kleurplaat kleuren.

Voor elk afgewerkt spelletje kregen ze een stickertje,
en als beloning een bal aan een elastiekje.
En om half zes begon de play-back show. Dat was een succes!
Er werd erg leuk opgetreden en aan het applaus te horen
waren de toeschouwers het volkomen eens met de 'kritiesche'
juryleden.
De deelnemers kregen één bloem aangeboden.

We konde terugzien op een geslaagde en zonnige KONINGINNEMARKT.

VOORJAAR 1945.

Canadeze legers rukken op naar het noorden.
Drenthe word bevrijd, en dan rukken de canadeze legers op naar Groningen,
waar hevig werd gevochten.
Na dagen van felle gevechten, trekken de duitse troepen naar Delfzijl terug.
Na dagen van hevige gevechten geven ze zich ook daar over.
En Nederland is bevrijd van de ongewenste gasten.
Hierna werd begonnen, het water weg te pompenvan de landerijen die waren
ondergelopen door het doorsteken van de dijken (inundatie).
Vele inwoners die waren vertrokken naar droge gebieden keren terug, hun
huizen hadden veel geleden door water en leegstand.
Half mei bevrijdingsfeest, in de schuur van U.Pestman.
Tot besluit deze rijm:

Wanneer de mof is arm en kaal
dan spreekt hij zeer bescheiden taal
maar keert hij tot een machtig staat
dan doet hij God en mensen kwaad.

Klaas Blaauw.

Oans Grönneger toal.

Mien toal, doe bist zoo grof en haard,
  Zoo roeg, zoo rauw, zoo vraid,
Zoo heur ie voak, moar dei dat zegt,
  Dei ken die haildal nait.

Dei heurde nooit hou laif en zacht
  Zooń beudel van 'n wicht
Ken teuten mit heur pobbekind,
  As zij 't op d' aarm krigt.

Dei heurde nooit hou wondermooi.,
  Hou teer, hou zacht en stil,
'n Moetj' heur kindje suzzen ken,
  As 't ais nait sloapen wil.

Dei het heur nooit ais beden heurd,
  As zij van hooger macht,
Mit woorden, regelrecht uut 't haart,
  Veur 't kind genezen vragt.

Dei heurd! ook nooit ais hou 'n jong
  Zien wichie vragt tot vrauw;
Hou zacht en zuver den zoo'n stem
  Heur sprekt van laifd' en trauw,

Nee, nee, mien toal, doe bist nait roeg,
  Doe bist nait haard en vraid;
Dei 't zegt, dei het die nooit verstoan,
  dei ken ... dei kên die nait.

---

overgenomen uit het boekje 'n Bonde Riege
door J. Legger.

Op een mooie voorjaarsmorgen ga ik op bezoek bij het echtpaar Westerhuis. Eigenaars van het cafe de BLOASBAALK.
Hoewel het woensdagmorgen en dus hun enige vrije dag is word ik allerhartelijkst ontvangen.
Onder het genot van enkele koppen koffie beginnen wij ons vraaggesprek.

R: Waarom ben je eigenlijk met dit cafe begonnen?
W: Eigenlijk is het uit noodzaak geboren. Ik was 34 jaar en werkloos. Veel vooruitzicht op werk was en is er niet. Dus toen dit cafe te koop was en het voor ons haalbaar was hebben we deze kans gegrepen.

R: Had je altijd al iets in deze richting willen doen?
W: Neen. Mijn bedoeling was een varkensmesterij. Daarvoor ben ik in mijn werkloze tijd ook gaan studeren. De investering voor zo'n bedrijf bleek echter niet te overzien, zodat we daarvan zijn afgestapt.

R: Kunnen jullie wel wennen aan dit ongeregelde leven?
TW: Ja, ik wel maar voor Janny ging het eerst moeilijker omdat zij de zorg voor de huishouding en ons zoontje er ook nog bij heeft.
JW: In de week lukt het allemaal wel, maar de weekeinden zijn gelukkig erg druk. ' s Zaterdagsavonds wordt er veel uit de keuken gehaald door de mensen en daarom breng ik ons zoontje 's middags naar mijn schoonouders, zodat ik rustig door kan werken. Bovendien ligt het in onze bedoeling om 's Zaterdagsmiddags van 12.30 tot 13.30 de keuken ook open te doen, want daar wordt door veel mensen om gevraagd.

R: Hebben jullie veel verenigingen?
TW: Een biljartclub en een Volksdansgroep zijn hier momenteel.
Onze bedoeling is een dartclub en een sjoelclub van de grond te krijgen.
JW: Je moet natuurlijk eerst goed bekijken of er in het dorp belangstelling voor is.
Een vrouwencafe daar hebben we ook al eens over gedacht, dat lijkt mij zelf heel gezellig.
Hoe alles zal gaan moeten we nog eens goed bekijken. Het moet natuurlijk haalbaar zijn.

R: Jullie hebben een leuk zaaltje hier achter, kun je daar ook recepties en bruiloften houden?
TW: Ja, wij hebben ruimte voor ± 100 personen, dat kan voor de meeste bruiloften dus wel.
JW: De eerste bruiloft hebben we de volgende maand.

R: Denk je ervan te kunnen leven?
TW: Ja vooral dank zij de keuken wat heel erg goed loopt. Bovendien moesten wij in de Bijbelgang veel huur betalen en dat kunje ernu dus afrekenen.

R: Lijkt het je niet leuker en gezelliger in een grotere plaats een cafe te hebben?
TW: Na lang gedacht te hebben zegt Ton dat het hem wel lijkt, maar het nadeel vind hij dat je dan het persoonlijke contact mist. Je leert in een cafe de mensen veel beter kennen. Bij een borreltje of een biertje praat men vaak veel gemakkelijker.
JW: Bovendien is de bewoning vaak heel slecht bij de cafes in grotere plaatsen. Bovendien vind ik het hier beter om je kind op te voeden dan in een grote plaats.

R: Waarom kozen jullie nu juist voor Woltersum?
JW: Wij zijn beiden in Woltersum geboren en dan ga je liever niet weg uit je dorp.

Janny en Tonnie bedankt voor het interview.

Meubelmakerij »Fram«

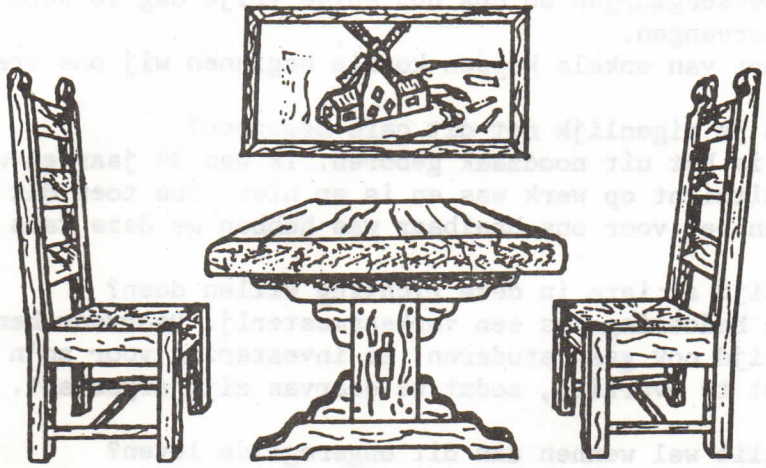

handgemaakte

eiken meubelen

naar eigen ontwerp

(tafels, stoelen, kasten, bedden in diverse maten)

Kom eens kijken
in onze werkplaats en toonkamer

ook reparatie- en restauratie werk

Kollerijweg 7 - Woltersum

(naast de molen) gemeente Ten Boer, Gr.

TEL. 05902-2899

DORPSHUIS **de bongerd**

HEEFT ZALEN BESCHIKBAAR VOOR UW BIJEENKOMSTEN, VERGADERINGEN EN BRUILOFTEN.

AL UW
KRUIDENIERS- EN VLEESWAREN BIJ

martha en rinus

HALEN.

HOOFDWEG II
WOLTERSUM.

OPLOSSING PUZZEL VORIGE KEER.

Horizontaal:

1. je, 3. wijs, 6. mode, 10.sec.
13. ave, 15. sos, 17. brem, 19. BH
20. neef, 21. elf, 22. olie,
23. urn, 24. spa, 25. iets, 26. VN.
27, dat, 29. nerf, 30. tree,
32. ra, 34. leuk, 37. are, 38. ida
40. nietsnut, 44. ss. 45. etage,
47. eikel, 49. el. 50. verlegen,
53. gal, 55. rad, 57. arts, 59. ga
60. nauw, 62. zool, 63. juk 65. sr
66. adem, 68. are, 70. alp, 72. flat
73. ene, 74. klei 75. ik, 77. smet,
79. til, 81. ego, 82. god 83. elan,
84. nel, 85. en.

Vertikaal:

1. januari, 2. ever, 4. ijs, 5. soep,
7. ob, 8.droef, 9. eelt, 11. eb,
12. chinees, 14. eend, 16. slanke
18. mist, 24. stengel, 25. iris,
26. verslag, 28. al, 31. ra, 33. adelaar,
35. uier, 36. tuintje, 39. at. 41. toe,
42. neer, 43. t.k., 46. av, 48. eg,
49. ernstig, 51. loom, 52. galant,
54. lampion, 56. du, 58. su, 61. wals,
62. zetel, 64. kale, 67. dame, 69. rein,
71. lege, 76. ko, 78. ta, 80. le.

Hieronder eens een heel andere puzzel!

Hoeveel driehoeken

Niet te makkelijk opvatten. Hoeveel gelijkzijdige driehoeken tel je in bijgaande tekening?

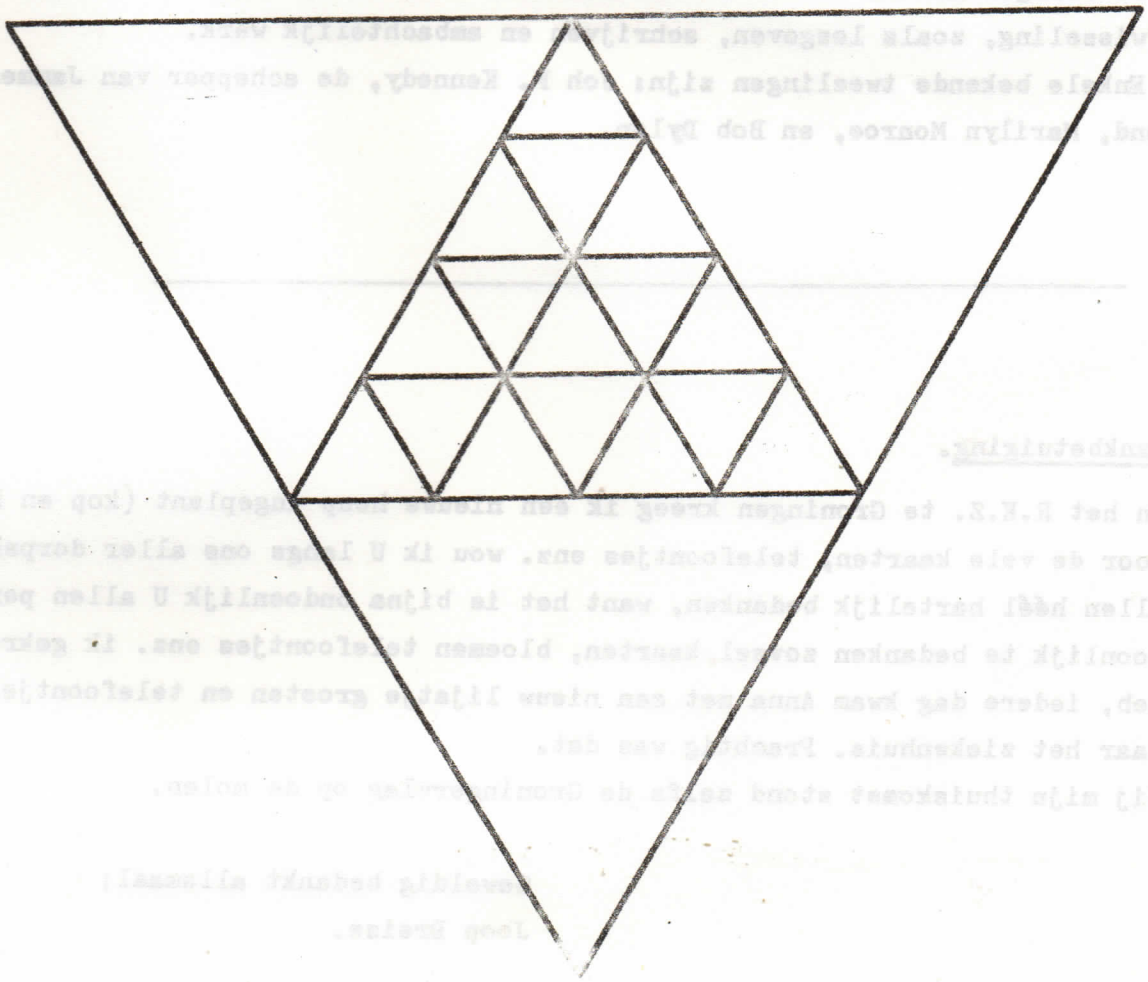

Sterrebeeld " DE TWEELINGEN" (22 mei t/m 21 juni).

De zuivere tweeling is geboren onder een dubbel-teken en is dus een tweeledige persoonlijkheid, die altijd zijn of haar houding ten opzichte van het leven zal blijven veranderen.

Tweelingen is het bijzondere teken voor intellectuelen, op zichzelf gerichte mensen en geestelijke onevenwichtigen.

Tweelingen neigen ertoe wispelturig te zijn en al naar het hun uitkomt, hun mening te veranderen.

Ze houden ook van redetwisten en hun gesprekken zitten vol met overgangen en wisselvalligheden.

Het dubbel-teken wordt vooral getypeerd door de man.

Hij kan zichzelf gemakkelijk wijsmaken dat hij verliefd is en net zo snel weer van afstappen.

Hij heeft een ongedwongen charme en een boeiende manier van leven, maar is ertoe geneigd onbetrouwbaar en zelfs ontrouw te zijn.

De tweeling-vrouw heeft dezelfde karakter trekken, hoewel rusteloosheid en veranderlijkheid veelal getemperd worden door de druk die de maatschappij op haar uitoefent.

Tweelingen haten saai werk. Ze hebben afwisselend werk nodig, dat hun kans geeft hun behendigheid te gebruiken.

De lopende band in de fabriek is niet voor hun geschikt.

Tweelingen munten uit in al het werk dat betrekking heeft op beweging en afwisseling, zoals lesgeven, schrijven en ambachtelijk werk.

Enkele bekende tweelingen zijn: Joh F. Kennedy, de schepper van Jammes Bond, Marilyn Monroe, en Bob Dylan.

Dankbetuiging.

In het R.K.Z. te Groningen kreeg ik een nieuwe heup ingeplant (kop en kom). Voor de vele kaarten, telefoontjes enz. wou ik U langs ons aller dorpskrant allen héél hartelijk bedanken, want het is bijna ondoenlijk U allen persoonlijk te bedanken zoveel kaarten, bloemen telefoontjes enz. ik gekregen heb, iedere dag kwam Anna met een nieuw lijstje groeten en telefoontjes naar het ziekenhuis. Prachtig was dat.
Bij mijn thuiskomst stond zelfs de Groningervlag op de molen.

Geweldig bedankt allemaal;
Joop Dreise.

KLEURPLAAT

café - bar QUATRE BRAS

zoek 's avonds

de

gezelligheid in onze bar

R.E. DOST

prima keuken aanwezig

rijksweg 81 ten boer

tel : 05902 - 1402

---

voor al uw

nieuwbouw
verbouw
bouwmaterialen
enz.

BOUWBEDRIJF

H. POT

wolтersum

tel : 05902 1555

KRALEN RIJGEN:
Begin bij kraal elf, elke kraal heeft een nummer en dat nummer stelt een letter voor.
A is dus 1, B=2, C=3 en zo verder.
WAT STAAT HIER?

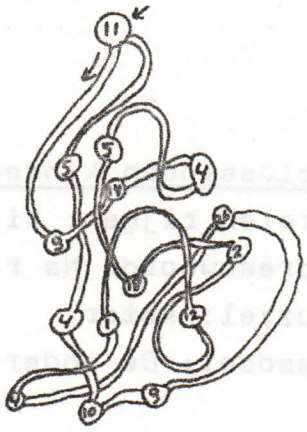

Op twee slakken

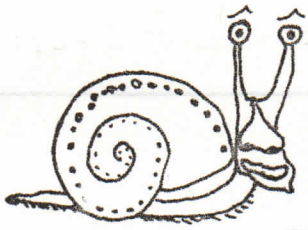

Twee slakken waren al sinds jaren
op weg van Groningen naar Haren.
Tenslotte kwam geheel ontdaan
de oudste aan het eindpunt aan.
Hij slikte en sprak diep bewogen:
"Mijn broer is uit de bocht gevlogen".

Trijntje Fop uit Dieren op versvoeten.

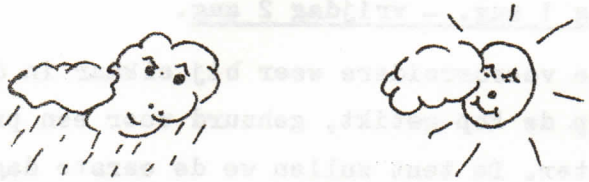

N . R . G . N . K . M T Z . N N . S C H . . N

De klinkers zijn hier weggevallen, wat moet er staan denk je?

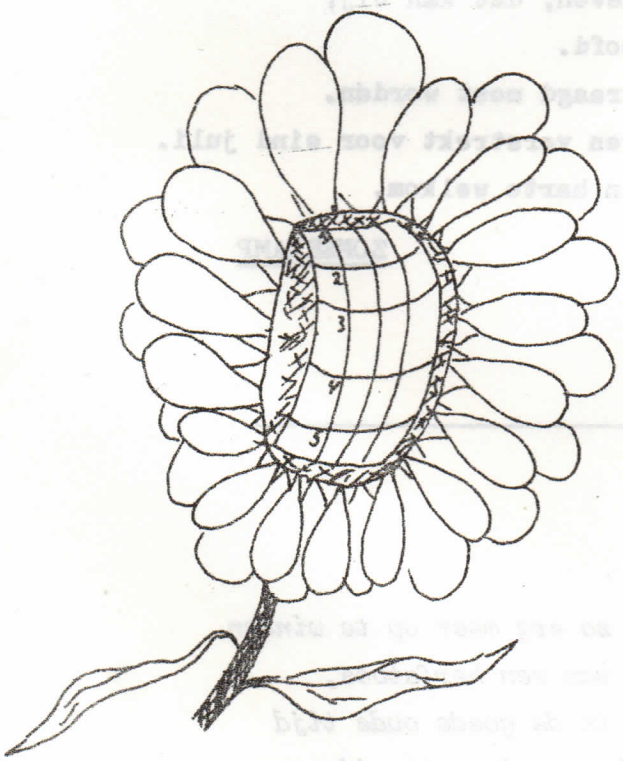

Ai, Jopie is vergeten welke bloem hij moest kopen voor zijn moeder. Vul de puzzel maar eens even in en in de genummerde cijfers zul je de bloem tevoorschijn zien komen. Als je tenminste de juiste woorden hebt ingevuld!

1. cijfer
2. kan je in het donker zien
3. voertuig
4. dier met stekels
5. advies

Raadsel: Wat lijkt het meest op een halve kaas?

Oplossingen kinderpagina.
Kralen rijgen: kinderbladzijde.
Spreekwoord: Na regen komt zonneschijn.
Puzzel: Aster.
Raadsel: De andere helft.

ZOMERKAMP ZOMERKAMP

Hallo aanstaande deelnemers.

De groep die het aanstaande zomerkampje gaat voorbereiden is dinsdag 14 mei bij elkaar geweest en hebben afgesproken de dagen te houden op:
woensdag 31 juli - donderdag 1 aug. - vrijdag 2 aug.

4 juni (20.00 uur) komen de voorbereiders weer bij elkaar in de school.
Een grote legertent is al op de kop getikt, gehuurd voor een prikje, het is een tent van 10x5 meter. De tent zullen we de eerste dag met z'n allen op gaan zetten, samen met onze eigen slaaptenten.
Voor de voorbereidingen hebben we hulp nodig, b.v. inkopen doen, materiaal verzorgen etc. en tijdens de dagen van het kamp dag- en nachtleiding.
Iedereen vanaf 18 jaar kan zich hiervoor opgeven, dat kan bij;
Siebrand Tammeling - Robert Winkel - Dirk Hoofd.
Lieve mensen, geef je eens op voordat je gevraagd moet worden.
Voor de deelnemers worden deelname formulieren verstrekt voor eind juli.
Suggesties, wensen, opmerkingen, alles is van harte welkom.

ZOMERKAMP ZOMERKAMP

Jongelui schijnen zich tegenwoordig niet zo erg meer op te winden over de verrukkelijke tinten en de gloed van een herfstbos, maar ze kunnen zich wel indenken dat het in de goede oude tijd van voor de kleurentelevisie een hele gebeurtenis moet zijn geweest.

Woltersum in oude kranteberichten.

Woensdag 17 April 1889 No. 31

Woltersum 15 April. De landbouwer L. Boerma, heeft van zijne tot dusver twaalf afgekalfde koeien elf kalveren van het vrouwelijke en één van het mannelijke geslacht gevangen.
Het bouwen is hier zoo goed als afgeloopen; enkele landbouwers hebben het zaaien gedaan. Kwam er nu maar wat meer zonneschijn en warmte, opdat het uitgezaaide zich weldra boven de aarde vertoont. Karnemelk kunnen wij hier thans ook krijgen. Wekelijks en - misschien in 't vervolg dagelijks komen er twee beladen karren de een van de fabriek Duurswold van Schildwolde en de andere van de fabriek Thesinge-Garmerwolde.

Woensdag 12 Juni 1889 No. 47

Woltersum 11 Juni 1889: Zelden of nooit was het in ons dorp op Pinkstermaandag zóó rustig als dit jaar. Voor eenige dagen hadden enkele jongelieden alhier afgesproken om samen een reisje te maken naar Delfzijl ten einde aldaar de vele geannonceerde feestelijkheden bij te wonen. Hoe er te komen was nu de vraag. Alras stelden de schuitevaarders hunne schuit disponibel tegen den lagen prijs van 50 cents v.v. mits bij genoegzame deelneming. En - de deelname was voldoende want een dertigtal namen plaats in de schuit, terwijl dit getal op de terugreis met nog een tiental werd vermeerderd. Of ze ook plezier hebben gemaakt, zal ieder begrijpen, want met muziek en vlag werd de reis aanvaard. Weer anderen (de meergegoeden) gingen per rijtuig van hier derwaarts.
Van de vele onweders in de laatste dagen gepaard met geweldigen regen en hagel, heeft ons dorp weinig of niets getroffen. De buien trokken telkens om ons heen. Zoodat er vele regenbakken ledig zijn en tot dusver kan er geen plant verpoot worden. De tuin en veldgewassen staan over 't algemeen hier best; de ooftboomen welk eerst veel beloofden worden ook hier evenals elders veelal door rupsen geteisterd.

Woensdag 11 September 1889 No. 73

Woltersum 9 September. 't Was hier in de laatste tijd een tijd van ongelukken. De wedw. Bouwman kwam bij 't verrichten van haar Zaterdagswerk te vallen en bezeerde zich erg, terwijl de geneesheer te hulp moest komen om het bloeden te stillen. Een achtjarig dochtertje van M. Koopman geraakte door zich bij het waterputten te veel voorover te buigen in den put en moest door de buren uit hare benarde positie verlost worden. Bij de wedw. Broekema geraakte een voer koren in de schuurdeur vast. Ook de weduwe zelf wilde hulp bieden en aan den wagen schuiven. Deze wipte op en zij kwam er onder doch bezeerde zich gelukkig niet erg. R. Tooi, knecht bij den landbouwer Boerma kwam boven van een mestwagen afrollen, geraakte er onder en de wagen ging over hem heen. Bijna ongedeerd kwam hij er onderweg doch de dokter kwam er nog aan te pas. Zeker om ons voor al die ongelukken te vertroosten gaf een gezelschap van 8 personen onder directie van H. Meijer en Prof. Boltini een drietal voorstellingen in den doorrit van kastelein Dertien.
De gymnastische - en goocheltoeren, alsmede het koorddansen voldeden uitstekend.

Omgaan met medicijnen.

Het onverantwoord innemen van medicijnen is iets wat we regelmatig tegenkomen. Dit is de reden dat we in deze en de volgende wijkkrant over medicijnen in het algemeen willen schrijven.

Veel mensen weten weinig of niets van de geneesmiddelen en de wijze waarop ze daarmee om moeten/kunnen gaan. waarvoor ze dienen, hoe ze werken, welke beperkingen er zijn, hoe ze ingenomen dienen te worden, hoelang ze gebruikt en het beste bewaard kunnen worden.
Er gebeuren regelmatig ongelukken met medicijnengebruik; bijvoorbeeld wanneer mensen niet weten dat de middelen die zij gebruiken de rijvaardigheid beinvloeden..... of wanneer mensen verschillende medicijnen tegelijk gebruiken die met elkaar in wisselwerking treden. Om verschillende redenen komt medicijnvergiftiging bij oudere mensen méér voor dan bij jongeren.

HOE WERKEN GENEESMIDDELEN ?

Een geneesmiddel komt bijna altijd inhet bloed terecht. Het bloed stroomt door het hele lichaam. Soms doet het middel iets op een plaats in het lichaam waar het niet gewenst is. Bijvoorbeeld: een middel dat wordt gegeven bij hoest kan ook verstoppend werken.
Veel voorkomende bijwerkingen zijn: hoofdpijn, duizeligheid, slaperigheid, misselijkheid, maagpijn, diarree, verstopping, huiduitslag.

Wanneer verschillende geneesmiddelen tegelijkertijd gebruikt worden is het mogelijk dat ze met elkaar in wisselwerking treden: elkaar tegenwerken of versterken. Dit is dus een reden om altijd na te gaan (door arts of specialist) of te vertellen (door de gebruiker zelf) welke geneesmiddelen al worden/ zijn gebruikt.

Ouderen lopen een ekstra risiko met het optreden van bijwerkingen.
Zij hebben minder (17%) vocht dan jongeren, (35%) vet, meer dan jongeren.
Doordat er minder vocht in het lichaam is heeft het geneesmiddel de neiging om zich aan het vet te hechten. Dit heeft als gevolg dat het geneesmiddel minder snel uit het lichaam verdwijnt en dus langer werkzaam kan zijn. Ook werken bij oudere mensen de nieren en de lever (deze zorgen ervoor dat stoffen uit het lichaam gaan) minder. Hierdoor kunnen geneesmiddelen langer in het lichaam blijven.

JUIST OMGAAN MET GENEESMIDDELEN : HOE DOE JE DAT ? ? ?

Er zijn verschillende soorten geneesmiddelen: geneesmiddelen voor uitwendig gebruik: zalven en crêmes; geneesmiddelen voor inwendig gebruik: tabletten, kapsules, druppels, poeders, injekties, dragees. De wijze waarop geneesmiddelen gebruikt worden is afhankelijk van het soort.
Bijvoorbeeld: zetpillen steek je in je anus: poeders en (sommige) tabletten los je op in water en neem je via de mond in. Andere poeders zitten in een zogenaamde inhaler en moeten verstoven worden in de longen. Bepaalde tabletten en kapsules moeten heel door geslikt worden.

Wiens verantwoordelijkheid is het dat er zo onnauwkeurig wordt omgegaan met geneesmiddelen ? De verantwoordelijkheid voor goede leesbare voorlichting ligt bij de industrie (bijvoorbeeld in de vorm van goede leesbare bijsluiters), de artsen die de middelen voorschrijven en de apothekers en drogisterijen waar de middelen te verkrijgen zijn. Daarbij heeft natuurlijk de gebruiker de verantwoordelijkheid om zich te laten voorlichten (lezen van bijsluiters en folders, vragen om informatie) én om juiste informatie te geven aan de deskundigen (over bijv. ziekten die hij/zij heeft (gehad) en middelen die worden/zijn gebruikt). Maar aan goede informatieverstrekking over en weer ontbreekt het helaas nogal eens.

HOE KUN JE WETEN HOE EN HOE VAAK JE EEN GENEESMIDDEL MOET GEBRUIKEN ?

Normaal gesproken vertelt degene die een geneesmiddel voorschrijft hoe en hoe vaak het geneesmiddel gebruikt wordt.
De apotheker kan hier ook het één en ander over vertellen.

Mensen die op eigen initiatief geneesmiddelen gebruiken doen er verstandig aan de bijsluiter te lezen. Bij elk geneesmiddel hoort een bijsluiter te zitten (wettelijk verplicht). Een bijsluiter is een beschrijving van wat er in het middel zit en welke bijwerkingen het middel kan hebben, Ook staat vermeld op welke wijze het middel ingenomen kan worden . Tegenwoordig zijn er bijsluiters voor atrsen en één die eenvoudiger is voor de gebruiker.
Het is zinvol om die bijsluiter te lezen, of een apotheker of iemand anders te vragen deze voor te lezen. Bewaar een bijsluiter altijd bij het geneesmiddel: dan weet je later altijd nog waar het voor dient.
Op etiketten van geneesmiddelen staat meestal ook het één en ander. Echter, etiketten bevatten vaak te weinig informatie om juist te kunnen omgaan met het geneesmiddel. Mensen die vergeetachtig zijn of slecht zien (en daardoor het etiket/bijsluiter niet goed kunnen lezen) lopen het risico hun medicijnen niet of teveel/teweinig of in een verkeerde hoeveelheid per keer te gebruiken-.

Enkele hulpmiddelen die je kunt gebruiken:

- Een doseerdoosje; een doosje met verschillende vakjes waarin je voor de hele dag te gebruiken medicijnen klaar kunt zetten,
- Op dezelfde manier kunnen oof eierdopjes/borrelglaasjes/envelopjes gebruikt worden;
- Samen met iemand (bijv. wijkverpleegkundige, arts) een daglijstje maken, waarop precies staat welke medicijnen op welk tijdstip moeten worden ingenomen.
- Hoe medicijnen werken en wat de bijwerkingen zijn kunt u altijd aan uw apotheker of arts vragen.

Jaarvergadering Vereniging Welzijnsbelang Woltersum

Op 7 mei j.l. werd de jaarvergadering van deze vereniging gehouden in het Dorpshuis.
De vergadering werd door 7 leden bijgewoond (waar was de rest?).
Voor de afwezigen volgt hier een kort verslag.
Eerst werd het jaarverslag voorgelezen, waarin de activiteiten worden genoemd, die door de vereniging in het afgelopen jaar werden ontplooid.
B.v. de paasmiddag, het zomerkampje voor de jeugd, de brochure voor een huiswerkproject voor de lagere schoolverlaters, het opzetten van een natuurhistorisch pad door het dorp (wordt dit jaar voltooid), de oprichting van een tafeltennisclub en van een volksdansgroep, enz.
De Engelse les liep al voor de oprichting van de vereniging, maar wilden graag onder onze vlag verder gaan.
In mei 1984 hebben we een startsubsidie aangevraagd voor onze vereniging, dit is tot op heden nog in behandeling.
Na het voorlezen van het jaarverslag volgde het financiële verslag en de bestuursverkiezing.
Alle bestuursleden traden af (dit in navolging van de statuten), maar alleen H. Bakker en F. Coolsma waren niet herkiesbaar.
Het nieuwe bestuur ziet er nu als volgt uit: André Bakker, Hetty Bakker, Tiny Goossens (nieuw), Hetty Homan, Dirk Hoofd, Tom Krabbendam (nieuw), Gerrit Schuurhuis, Janna Sieburgh en Dieta Strijk.
Na de pauze met koffie volgde de rondvraag, waarin verschillende punten aan de orde kwamen.
Er werd vooral gepraat over de diverse activiteiten van de vereniging.

Hetty Bakker.

Wat is wad?

Tjonge, jonge wat was me dat wat.
Wat was je wat?
Het was me wat op het wad.
Wat was je op het wad?
Het was me daar toch wat op het wad,
omdat ik nog nooit zo'n uitzicht had.

OPROEP AAN ALLE DORPSGENOTEN.

Af en toe horen we:
Kan er eens iets anders worden georganiseerd?
Ja, dat kan! En dat doén we óók, mits....

De Sportclub organiseert een gezellige middag voor iedereen, daar het dorp en in en om en nabij het dorpshuis, onder één voor waarde, dat ook werkelijk iedereen, en wij bedoelen dan ook iedereen van 0 tot 100 jaar uit Woltersum en omgeving.
We gaan die middag leuke, gezellige dingen doen en één ding is zeker, en dit geldt vooral voor de wat ouderen onder ons, we gaan géén krachten-verslindende dingen doen, we willen gewoon samen op een fijne en gezellige manier bezig zijn.
De leuke onderdelen gaan we door het hele dorp uitzetten en we gaan groepsgewijs werken. (Bijv. 2 kinderen van 4-10 jaar, 2 kinderen van 11-15 jaar, 2 kinderen van 16-39 jaar en 2 „kinderen" van 40 tot en met 99 jaar.
U begrijpt, dat wij zeker óók de „middelbare leeftijd" personen nodig hebben.
Nu eens één keer niet zeggen: Ach, waarom dat hoe weer!
Nu alléén spontaan zeggen: Wij doen mee, kom op!!!!!!!!!!!!
Wij verzekeren U, dat U er géén spijt van zult hebben.
Oh ja, het meedoen kost.....!..... helemaal niets.
Nog één ding: Vul onderstaande bon in en breng dit even bij Jenny Hulshof.
Mochten wij nog géén bon hebben ontvangen, dan komen wij dit absoluut bij U weg halen.
Woltersummers, geef elkaar de hand en geef U op.
Laat de organisatie niet in de kou staan!

Allemaal opgegeven?
Hoera!

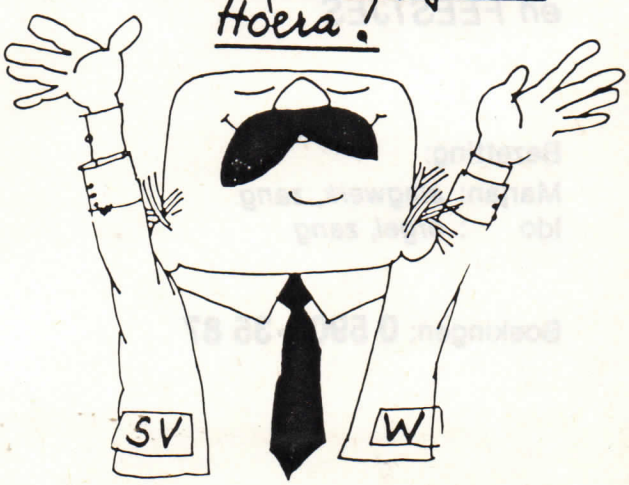

Naam of namen:

Adres:

Aantal personen:

— HANOLUWER —

Woar hai van leefde.

"Zèg mie ais", vroug Rieks aan Gabbraand,
"Woar leefs doe nou ainlieks van?"
Gabbraand zee: "Dat zel 'k die zèggen,
Van mien baide doeven, man!"

Dat kon Rieks hom nait begriepen
En hai keek 'n beetje roar.
Gabbraand lachte dou zo'n beetje:
"Heur moar" zee 'e "'t is toch woar."

"En het is ook hail ainvoudeg
En het is mog nait zo dom;
Ik verkoop ze ale mörgens,
's Oavends komen zai weerom".

DANS EN STEMMINGSDUO

MARIDO'S

Een vrolijke klank op al uw
BRUILOFTEN, PARTIJEN
en FEESTJES

Bezetting:
Marjan: *slagwerk, zang*
Ido : *orgel, zang*

Boekingen: **0 5902-35 87**

brood - koek en banket
dan op onze naam gelet
uw warme bakker

FA. J.KIEL

k. de boerweg 16 woltersum

tel : 05902 - 1518

TUINTIPS

Het is nu de tijd om de vaste planten (zo nodig!) op te binden.
Klimplanten aanbinden.
Heesters snoeien en hagen knippen.
Uigebloeide voorjaarsheesters nu snoeien.
Geef uw rozen een anti-bladluis behandeling. Rozenscheuten aanbinden.
Tijd om uitgebloeide bloembollen te rooien.
Breek de uitgebloeide bloemen uit de rododendron.
Haal de peultjes van de gouden regen. Deze zijn zeer giftig!
Maai uw gazon regelmatig dit bevorderd de dichtheid van uw gazon.

Eénjarige zomerbloemen buiten in de tuin of in bloembakken planten, de meeste soorten houden van zon; voor schaduw zijn o.a. geschikt: begonia, knolbegonia, vlijtig liesje, en siertabak.
Tuinchrysanten nu planten.
Enkele tweejarigen nu zaaien later in de zomer verpoten.
Veel tuin en balkonplanten zijn ideale snijbloemen.
Oogst bij voorkeur 's ochtends en gebruik snijbloemenvoedsel.

Een heidetuin moet u regelmatig wieden, schoffelen is daar uit den boze.
Moet er gesproeid worden, doe dit dan bij voorkeur tegen de avond zodat het water de tijd krijgt om in de aarde te zakken.
Eenmaal flink water geven is beter dan telkens een beetje.

Veel succes.

Als de mensen hun huis uitkomen om contact met de natuur te hebben, komen de muggen de natuur uit om contact met de mensen te hebben.

Sokken breien:

Het aantal steken moet deelbaar zijn door 4.
Boord breien 2 r. - 2 a. of 1 r. - 1 a.
Na de boord ± 1½ cm. recht breien.

Grote Hiel:
De grote hiel is breed 1 steek meer dan de helft van het aantal steken en hoog zoveel toeren als het aantal steken.
Kantsteken breien.

Kleine hiel:
Met de kleine hiel beginnen we aan de a. kant.

Eerste naald: Breien tot 2 steken voorbij de middensteek, 2 st. samenbreien, 1 st. breien, het werk keren.
Tweede naald: 1 st. los afhalen, 6 st. breien, 1 st. los afhalen, 1 st. breien, de los afgehaalde st. overhalen, 1 st. breien, het werk keren.
Derde naald : 1 st. los afhalen, breien tot 1 st. voor het gaatje, 2 st. samen breien, 1 st. breien, het werk keren.
Vierde naald: 1 st. los afhalen, breien tot 1 st. voor het gaatje, 1 st. los afhalen, 1 st. breien de los afgehaalde st. overhalen, 1 st. breien het werk keren.

De derde en vierde naald steeds herhalen. Zo lang breien totdat alle steken op 1 naald zijn. De laatste naald moet recht gebreid zijn.

Het opzetten van de voet:
De lusjes van de kantsteken opnemen aan de binnenkant. De opgenomen steken r. verdraaid bij de hielnaald opbreien. De steken van de voetnaald breien, zo, dat ze op één naald komen. Kantlussen opnemen; er komt dan één lus minder dan aan de eerste kant. Tussen deze kantlussen en de voetnaald ontstaat een gaatje. Hier 1 steek en 1 lus opnemen en deze als één steek verdraaid bij de voetnaald opbreien. De kantlussen weer verdraaid breien en zoveel steken van de kleine hiel erbij opbreien tot de beide zijnaalden een gelijk aantal steken hebben. De volgende zijnaald uitbreien op 4 steken na, 2 steken samen breien, 2 steken r. Voetnaald breien.
Volgende naald: 2 st. r, 1 steek los afhalen, 1 st. r. de los afgehaalde steek overhalen, de nld uitbreien. Eén toer overbreien. Zo doorgaan totdat er op de zijnaalden evenveel steken zijn als op de voetnaald.

Teen:
Verder breien totdat de kleine teen bedekt is. Op de voetnaald met de teen beginnen:
2 st. r., 1 st losaf, 1 st. r. de losafgehaalde steek overhalen, naald uitbreien op 4 steken na, 2 steken samenbreien, 2 steken recht.
1e zijnaald: 2 st. r, 1 st. losafhalen, 1 st. r, de losafgehaalde steek overhalen, de naald uitbreien.
2e zijnaald: De naald uitbreien op 4 steken na, 2 steken samen breien, 2 st. recht, 1 toer overbreien.
Zo door gaan tot de helft van het aantal steken over is.
De sok binnenste buiten halen. Nu verder elke toer minderen, tot er ± 8 steken op de voetnaald over zijn.
(averecht breien) Daarna afkanten.

MET DEZE BESCHRIJVING KAN HET NIET MISLUKKEN !

Weet u het al, heeft u het al gehoord?

Ook de redaktie wil naar een vakantieoord

Laat ons even op adem komen

Tegen september zullen we heus terugkomen

En mocht u tussentijds iets beleven,

Rust dan niet, vóór u het ons heeft doorgegeven

Samen met vereende kracht,

U en de redaktie, hebben toch vijf mooie kranten uitgebracht!

Moi hé!

cafe "DE BLOASBAALK"

te WOLTERSUM

voor vergaderingen, partijen en recepties
natuurlijk ook voor een kopje koffie
of een drankje, tevens UW ADRES voor
een lekkere hap.

Openingstijden:

zondag t/m donderdag
van 16.00 tot 01.00 uur
vrijdag en zaterdag
van 16.00 tot 02.00 uur
woensdag gesloten

TON
en
JANNY

tel. 05902 - 3109

HEBT U SCHADEPROBLEMEN

DIREKT KONTAKT MET

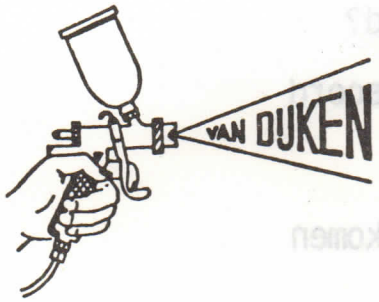

Ko van Dijken

Auto-uitdeuk- en Spuitbedrijf

OPNEMEN!

Kollerijweg 14 WOLTERSUM

Telefoon: 05902 - 1796

HUISHOUDELIJKE TIPS:

Emaille pannen die erg vuil zijn kunt u uitkoken met soda.
Is de binnenkant van de pan wit, dan mag er ook water met een scheutje bleekwater in gekookt worden om het wit weer smetteloos te krijgen.

Ketelsteen in emaille pannen of ketels wordt verwijderd door deze uit te koken met water waarin een scheutje azijn is gedaan.

Houten keukengerei wordt gewoon met de normale afwas in een sopje van zeep gewassen. Nooit soda toevoegen want soda maakt hout grauw.

Houten slabakken mogen niet in het sop. Die worden af en toe opgewreven met een beetje slaolie.

Kaarsen branden langer als er rond de pit een beetje zout gestrooid wordt, of een nacht in de vriezer worden gelegd.

Laden willen bij vochtig weer nog wel eens klemmen. Een beetje talkpoeder op de rand gesmeerd verhelpt dit onmiddelijk.

Ossegalzeep is een beproefd middel voor het verwijderen van kleine vlekjes in tere stoffen. Ossegalzeep moet alleen gebruikt worden met gekookt water om kalkringen te voorkomen. Daarna goed uitspoelen.

Roest op verchroomde en nikkelen voorwerpen en onderdelen van de fiets kan men gemakkelijk verwijderen met een in petroleum gedrenkt doekje.
Daarna om nieuwe roestvorming te voorkomen insmeren met vaseline.

Vloerbedekking vlekvrij houden is een hele klus. Om te beginnen deppen we elke vlek zo snel mogelijk weg met w.c.-papier. Daarna leggen we er opnieuw een paar keer dubbel gevouwen papier op waarna we er met ons volle gewicht op gaan staan, waardoor de laatste vochtresten wel verdwijnen. Doorgaan tot het papier droog blijft en de vloerbedekking helemaal droog is.

Deze maand 2 maal een recept voor taarten.

Koffie-Rumtaart.

250 gr. witte basterd suiker
1 pakje brio (250 gram)
dit mixen tot het wit is
2 eieren één voor één er
door mixen.
2 kleine flesjes rumexence er nog even door mixen.

1½ pak lange vingers even dopen in koffiextract.
2½ scheppen (eetlepels) oploskoffie op een kopje
kokend water.
De springvorm bedekken met lange vingers.
De crême (de helft) op de lange vingers doen.
Weer een laag lange vingers en daar weer de andere
helft van de crême op.
Garneren met geroosterde Amandelschaafsel.
Een dag en nacht laten opstijven in de koelkast.

Mon Chou taart.

benodigdheden:
1 ons witte basterd
2 pakjes mon chou
¼ liter slagroom
1 taartbodem of 1 pak volkoren biscuit
1 blik vlaaivulling.
Slagroom kloppen
Mon chou met basterd suiker door elkaar roeren, slagroom erbij doen.

Als biscuits gebruikt worden dan 2 ons boter zacht maken, 1 eetlepel suiker er bij in een springvorm doen.
Mon chou er boven op doen tesamen met de inhoud van een blik vlaai-vulling. De taart in de koelkast zetten.

Eet smakelijk